EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

شرح حديث سيد الاستغفار

Explicarea rugăciunii Sayyid al-Istighfār

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr

Explicarea rugăciunii Sayyid al-Istighfār

شرح حديث سيد الاستغفار

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: شرح حديث سيد الاستغفار
Ediția I
Ediție în limba română publicată de Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Text arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1. © 2007–2026 Tanzil Project. Licență: Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0). https://tanzil.net. Reproducere fără modificarea textului.

Explicarea rugăciunii Sayyid al-Istighfār

شرح حديث سيد الاستغفار

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Toată lauda I se cuvine lui Allah. Îl lăudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și ne căim înaintea Lui. Căutăm ocrotire la Allah de răul sufletelor noastre și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă în rătăcire nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisesc că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah, Unicul, fără asociat, și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace din belșug, lui, familiei sale și tuturor companionilor săi.

Acestea fiind spuse: istighfār, adică cererea de iertare a păcatelor, este unul dintre cele mai importante subiecte cărora musulmanul trebuie să le acorde atenție în viața sa și de care trebuie să se îngrijească în mod deosebit. În Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt, și în Sunna Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, au venit numeroase texte care îndeamnă și poruncesc să se ceară iertare și arată meritul acestei fapte și al celor care o împlinesc cu statornicie.

Printre ele se află cuvântul lui Allah, Slăvit și Preaînalt:

﴿قُلْ يَٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ﴾

Spune: „O, robi ai Mei care ați întrecut măsura împotriva voastră înșivă! Nu deznădăjduiți de îndurarea lui Allah! Allah iartă toate păcatele. El este Cel Iertător, Îndurător!”
Az-Zumar, 39:53

După cum au spus unii dintre predecesorii dreptcredincioși, acesta este „versetul din Cartea lui Allah care insuflă cea mai mare nădejde”.[1]

1 Este atribuit lui ʿAlī și lui Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de amândoi. Vezi At-Tashīl de Ibn Juzayy (1/1853); al-Qurṭubī (8/349) îl atribuie lui Ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de amândoi.

Îndemnând la cererea de iertare și arătând meritul și roadele ei în această lume și în Viața de Apoi, Allah Preaînalt spune, relatând cuvintele lui Nūḥ, pacea fie asupra sa:

﴿فَقُلْتُ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا﴾

Și am spus: „Cereți iertare Domnului vostru, căci El este Mereu Iertător! El va trimite asupra voastră ploaie din cer din belșug, vă va spori averile și copiii și vă va dărui grădini și vă va dărui râuri.”

Nūḥ, 71:10–12

Aceste versete mărețe cuprind numeroase foloase și mari binefaceri pentru cei care cer iertare și stăruie în aceasta.

Se relatează despre al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el, că un om i s-a plâns de secetă, iar el i-a spus: „Cere-I iertare lui Allah!” Altul i s-a plâns de sărăcie, iar el i-a spus: „Cere-I iertare lui Allah!” Altul i s-a plâns că i s-a uscat livada, iar el i-a spus: „Cere-I iertare lui Allah!” Altul i s-a plâns că nu avea copii, iar el i-a spus: „Cere-I iertare lui Allah!” Apoi le-a recitat acest verset.[2]

Acestea sunt unele dintre roadele și foloasele cererii de iertare în această lume.

Cât despre Viața de Apoi, foloasele cererii de iertare sunt mărețe și numeroase. Este de ajuns cuvântul Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa: „Ferice de cel care va găsi în cartea faptelor sale multe cereri de iertare!”[3]

2 L-a amintit al-Ḥāfiẓ în Fatḥ al-Bārī (11/98).

3 Consemnat de Ibn Mājah (3818) și declarat autentic de al-Albānī în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ (3825).

Și în Sunna sunt numeroase texte în care Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, îndeamnă la cererea de iertare și îi arată meritul.
Printre ele se află hadithul relatat de Anas ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de el, consemnat de at-Tirmidhī și de alții. El a spus: Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a zis:

قَالَ اللهُ تَعَالَى: يَا ابْنَ آدَمَ، إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ فِيكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ، لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ، إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً.

Allah Preaînalt a spus: „O, fiu al lui Adam! Câtă vreme Mă vei chema și vei nădăjdui în Mine, îți voi ierta cele săvârșite și nu-Mi va păsa. O, fiu al lui Adam! Dacă păcatele tale ar ajunge până la înaltul cerului, apoi Mi-ai cere iertare, te-aș ierta și nu-Mi va păsa. O, fiu al lui Adam! Dacă ai veni la Mine cu păcate aproape cât pământul, apoi M-ai întâlni fără să-Mi fi asociat nimic, aș veni la tine cu tot atâta iertare."[4]

Partea care dovedește meritul cererii de iertare este a doua propoziție a hadithului, cuvântul Său Preaînalt: *„O, fiu al lui*

4 Jāmiʿ at-Tirmidhī (3540) și ad-Dārimī (2788). Al-Albānī l-a considerat bun în Aṣ-Ṣaḥīḥah (127).

Adam! Dacă păcatele tale ar ajunge până la înaltul cerului". Despre expresia *„înaltul cerului"* s-a spus că înseamnă norii sau partea cerului până la care ajunge privirea. *„Apoi Mi-ai cere iertare, te-aș ierta și nu-Mi va păsa."* Așadar, oricât de multe, de felurite și de numeroase ar fi păcatele, dacă robul se căiește de ele și Îi cere iertare lui Allah, Măreț și Preaînalt, Allah i le iartă.

Un alt text este cel consemnat de al-Bukhārī, după Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, spune: „Pe Allah! Eu Îi cer iertare lui Allah și mă căiesc înaintea Lui de mai mult de șaptezeci de ori pe zi."[5]

Allah îi iertase Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, păcatele trecute și viitoare, iar el Îi cerea iertare lui Allah de mai mult de o sută de ori pe zi. Mai mult, Ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de amândoi, spune: „Îi număram Trimisului lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, într-o singură adunare, de o sută de ori: «Doamne al meu, iartă-mă și primește-mi căința! Tu ești Cel care primește mereu căința, Cel Îndurător!»"[6] El stăruia foarte mult în cererea de iertare.

Un alt text este cel consemnat de Muslim în Ṣaḥīḥ, după Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Pe Cel în mâna Căruia se află sufletul meu! Dacă nu ați păcătui, Allah v-ar înlătura și ar aduce oameni care să păcătuiască, apoi să-I ceară iertare lui Allah, iar El să-i ierte."[7]

5 Al-Bukhārī (6307).

6 Consemnat de Abū Dāwūd (1516), Ibn Mājah (3814), at-Tirmidhī (3434) și an-Nasāʾī în Al-Kubrā (10292). At-Tirmidhī a spus: „bun și autentic".

7 Numărul 2749.

Allah, Măreț și Preaînalt, iubește cererea de iertare și îi iubește pe cei care cer iertare. Printre numele Sale frumoase se află al-ʿAfuww, al-Ghafūr și al-Ghaffār: Cel care șterge păcatele, Cel Iertător, Cel Mereu Iertător. Allah, Măreț și Preaînalt, iubește să-L chemăm prin numele Sale și să-L adorăm potrivit înțelesului lor, după cum a spus:

﴿وَلِلَّهِ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا﴾

Ale lui Allah sunt numele cele mai frumoase. Chemați-L prin ele!
Al-Aʿrāf, 7:180 — fragment

La fel, în hadithul consemnat în cele două Ṣaḥīḥ, după Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Allah are nouăzeci și nouă de nume, o sută fără unul. Cine le cuprinde va intra în Paradis."[8] A le cuprinde nu înseamnă ceea ce fac unii oameni, care iau o foaie pe care sunt scrise aceste nume și le citesc. Cuprinderea lor are trei trepte, după cum au arătat învățații:

1. Memorarea lor.
2. Înțelegerea sensurilor lor.
3. Chemarea lui Allah prin ele și împlinirea faptelor pe care acestea le cer.

De pildă, memorăm că unul dintre numele lui Allah este at-Tawwāb, Cel care primește mereu căința, și îl socotim printre numele Sale, Slăvit și Preaînalt. Apoi înțelegem sensul acestui nume: Allah, Măreț și Preaînalt, primește căința robilor Săi, le dă izbânda de a se căi și este vrednic să dăruiască iertarea. Înțelegem sensul numelui, apoi împlinim ceea ce acesta cere: ne căim înaintea lui Allah de toate păcatele.

La fel procedăm cu toate celelalte nume frumoase ale lui Allah: le memorăm și le înțelegem corect, departe de interpretările deviate și strâmbe care răstălmăcesc atributele, le neagă ori le golesc de sensul voit de Allah și de Trimisul Său, pacea și

8 Al-Bukhārī (2736, 6410, 7392) și Muslim (4836).

binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Le înțelegem departe de aceste metode stricate, urmând calea predecesorilor dreptcredincioși ai comunității. Al-Ghafūr, al-Ghaffār și al-ʿAfuww sunt nume frumoase ale lui Allah. Ele cer să stăruim în cererea de iertare și să ne întoarcem adesea la Allah, Slăvit și Preaînalt, cu căință.
Allah este Iertător, însă iertarea Sa nu o dobândește oricine: cel care împlinește mijloacele iertării și caută să primească iertarea lui Allah, Măreț și Preaînalt, Îl găsește Iertător. De aceea Allah Preaînalt a spus în Nobilul Coran:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se asocieze ceva, însă iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește.
An-Nisāʾ, 4:48 — fragment

Iertarea lui Allah are, așadar, oameni care o dobândesc: cei care o caută și împlinesc mijloacele ei.
Printre textele care cuprind cel mai deplin mijloacele iertării păcatelor se află cuvântul lui Allah Preaînalt din sura Ṭā Hā:

﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٞ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا ثُمَّ ٱهۡتَدَىٰ﴾

Eu sunt Mereu Iertător cu acela care se căiește, crede și săvârșește fapte bune, apoi rămâne pe calea cea dreaptă.
Ṭā Hā, 20:82

El a amintit condițiile prin care se dobândește iertarea lui Allah, Măreț și Preaînalt. *„Eu sunt Mereu Iertător cu acela care se căiește”*: părăsește păcatele, regretă săvârșirea lor și hotărăște să nu se mai întoarcă la ele.

***„Crede”*:** crede în Allah, în îngerii Săi, în cărțile Sale, în trimișii Săi și în tot ceea ce El, Slăvit fie, i-a poruncit să creadă.

***„Și săvârșește fapte bune”*:** împlinește fapte bune, se îndreaptă spre îndatoririle Islamului, precum rugăciunea și postul, spre pomenirea lui Allah, teama de El și conștiința că El îl veghează, precum și spre faptele bune ale inimii și cele văzute.

***„Apoi rămâne pe calea cea dreaptă”*:** stăruie în acestea, fără să dea înapoi sau să se întoarcă la ce a fost, și continuă astfel până la moarte. Celui care este așa Allah îi iartă păcatul și îi acoperă greșeala; el se numără printre cei care dobândesc iertarea lui Allah, Măreț și Preaînalt.

A venit în texte că pocăința șterge ceea ce a precedat-o, adică șterge păcatele de dinaintea ei. Nu există altă faptă prin care să fie iertate toate păcatele în afară de pocăință. Celui care se căiește înaintea lui Allah de păcatele sale Allah i le iartă, chiar dacă ar fi cât spuma mării. Allah le iartă oricât de multe ar fi, după cum a spus Preaînaltul în versetul amintit:

﴿قُلْ يَٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن
ج
رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾

Spune: „O, robi ai Mei care ați întrecut măsura împotriva voastră înșivă! Nu deznădăjduiți de îndurarea lui Allah! Allah iartă toate păcatele.”
Az-Zumar, 39:53 — fragment

Oricare ar fi păcatele, chiar și asocierea, Allah le iartă. Allah îi iartă pe păcătoși oricâte și oricât de felurite ar fi păcatele lor, dacă se căiesc înaintea Lui, Măreț și Preaînalt.

Cererea de iertare are o importanță măreață și un rang înalt. După cum a arătat Șeicul Islamului:

„Ea îl scoate pe rob de la fapta neplăcută la fapta iubită și de la lucrarea neîmplinită la cea deplină. Îl ridică de la o treaptă mai joasă la una mai înaltă și mai desăvârșită. Cel care Îl

adoră pe Allah și Îl cunoaște sporește în fiecare zi, ba în fiecare ceas și în fiecare clipă, în cunoașterea lui Allah și în înțelegerea religiei și a slujirii sale. El observă aceasta în mâncarea, băutura, somnul, starea de veghe, vorbele și faptele sale și își vede lipsurile în prezența inimii la treptele înalte și în împlinirea a ceea ce li se cuvine. De aceea are nevoie să ceară iertare în ceasurile nopții și la marginile zilei; mai mult, îi este mereu indispensabilă, în vorbe și stări, în cele ascunse și în cele văzute, pentru binefacerile pe care le aduce, pentru atragerea binelui, îndepărtarea răului și cererea sporirii puterii în faptele inimii și ale trupului, întemeiate pe certitudine și credință."[9]

În această epistolă este explicată o formulă măreață de cerere a iertării, venită în Sunna nobilului Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Mai mult, după cum au arătat învățații, ea este cea mai bună și mai deplină formulă a cererii de iertare. De aceea trebuie să ne îngrijim să o memorăm, să o înțelegem, să o cunoaștem întocmai și să o rostim.

9 Majmūʿ al-Fatāwā de Ibn Taymiyyah (11/696).

Shaddād ibn Aws, Allah să fie mulțumit de el, relatează că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a spus:

سَيِّدُ الِاسْتِغْفَارِ أَنْ يَقُولَ الْعَبْدُ: اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

Cea mai aleasă cerere de iertare este ca robul să spună: „O, Allah! Tu ești Domnul meu, nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara Ta. Tu m-ai creat și eu sunt robul Tău. Rămân statornic în legământul și făgăduința Ta, pe cât pot. Caut ocrotire la Tine de răul celor săvârșite de mine. Recunosc binefacerea Ta asupra mea și îmi recunosc păcatul. Iartă-mă, căci nimeni nu iartă păcatele în afara Ta!"

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, spune: „Cine o rostește în timpul zilei, fiind pe deplin încredințat de ea, apoi moare în acea zi, înainte de venirea serii, va fi dintre oamenii Paradisului. Iar cine o rostește noaptea, fiind pe deplin încredințat de ea, apoi moare înainte de venirea dimineții, va fi dintre oamenii Paradisului."[10] În unele relatări apare: „va intra în Paradis".[11] Într-o a treia relatare apare: „Paradisul îi va fi asigurat".[12]

10 Consemnat de al-Bukhārī (6306, 6323).

11 Este relatarea lui al-Bukhārī cu numărul 6323.

12 Consemnat de at-Tirmidhī (3393).

Această rugă se rostește dimineața și seara. De aceea învățații au inclus acest hadith între faptele zilei și ale nopții, adică între pomenirile de dimineață și de seară. O rostești la venirea dimineții și la venirea serii. Cine o rostește și moare în acea zi înainte de seară intră în Paradis, iar cine o rostește noaptea și moare înainte de dimineață intră în Paradis și acesta îi este asigurat.

Al-Bukhārī a consemnat acest hadith măreț în Ṣaḥīḥ, în Cartea rugilor, sub titlul: *„Capitol despre cea mai bună cerere de iertare”*. L-a consemnat și într-un al doilea loc din Cartea rugilor, sub titlul: *„Capitol despre ceea ce se spune dimineața”*. Aceasta arată că imamul al-Bukhārī, Allah să aibă milă de el, a înțeles din cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, *„Cea mai aleasă cerere de iertare...”* până la sfârșitul hadithului, că formula amintită în acest hadith este cea mai bună și mai deplină dintre formulele cererii de iertare.

Când ne oprim asupra sensurilor hadithului și asupra înțelesurilor cuprinzătoare pe care le reunește — ruga, supunerea, smerenia, umilința și nevoia de Allah, recunoașterea harului și binefacerii Sale și a faptului că nimeni nu iartă păcatele în afara Lui — vedem că această formulă este măreață și cuprinzătoare. De aceea merită să fie numită sayyid al-istighfār, cea mai aleasă cerere de iertare, așa cum a numit-o nobilul Trimis, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa.

Shaddād, Allah să fie mulțumit de el, nu are în Ṣaḥīḥ al-Bukhārī alt hadith în afara acestuia — o precizare folositoare privitoare la hadith. Dintre cei doi autori ai Ṣaḥīḥ-urilor, numai al-Bukhārī l-a consemnat; Muslim nu l-a consemnat. Unii autori ai colecțiilor Sunan, precum an-Nasāʾī și at-Tirmidhī, l-au consemnat în formulări care arată, de asemenea, importanța învățării acestei cereri de iertare. Într-o relatare a lui at-Tirmidhī, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, spune: „Să nu vă îndrum spre cea mai aleasă cerere de iertare?”[13] Iar într-o relatare a lui an-Nasāʾī spune: „Învățați cea mai aleasă cerere de iertare!”[14]

13 Numărul 3393. Al-Albānī l-a declarat autentic în Aṣ-Ṣaḥīḥah (1747).

14 În Al-Kubrā, numerele 10301–10302, din hadithul lui Jābir, Allah să fie mulțumit de el.

Aceasta este o încurajare de a învăța această formulă măreață prin care I se cere iertare lui Allah, Măreț și Preaînalt.

Hadithul a mai fost relatat în formulări apropiate de aceasta, după Abū Hurayrah, Ibn ʿUmar, Ibn Masʿūd, Ibn Abzā și Buraydah, Allah să fie mulțumit de ei. Însă formula pe care am amintit-o și am redat-o, venită în hadithul lui Shaddād ibn Aws, este aceea pe care al-Bukhārī a consemnat-o în Ṣaḥīḥ. Trebuie, așadar, mai întâi să memorăm această rugă pe care Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a numit-o cea mai aleasă cerere de iertare, apoi să stăruim în rostirea ei în fiecare dimineață și seară, îngrijindu-ne să-i înțelegem sensurile, scopurile și înțelesurile urmărite.

Explicând de ce această rugă are întâietate, unii învățați au spus: „Fiindcă această rugă reunește sensurile pocăinței, a fost numită cea mai aleasă cerere de iertare. Înțelesul acestei numiri este că această formulă aduce cel mai mare folos dintre formulele folosite."[15]

În cele ce urmează ne oprim asupra sensurilor acestei cereri de iertare.

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, spune la începutul rugii: *„Ca robul să spună: Allāhumma..."* Toți sunt de acord că acest cuvânt înseamnă *„O, Allah!"* El apare frecvent în rugile cuprinse în Cartea lui Allah și în Sunna Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa.

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, spune: „Nu există dezacord că expresia «Allāhumma» înseamnă «O, Allah!» De aceea nu se folosește decât atunci când se cere ceva. Nu se spune: «Allāhumma este Iertător, Îndurător», ci se spune: «O, Allah, iartă-mă și ai milă de mine!»"[16]

Cuvintele *„O, Allah! Tu ești Domnul meu, nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara Ta. Tu m-ai creat și eu sunt robul Tău"* reunesc cele două feluri ale tawḥīd-ului: unicitatea în

15 L-a amintit aṭ-Ṭībī, Allah să aibă milă de el. Vezi Fatḥ al-Bārī (11/116), Natāʾij al-Afkār fī Sharḥ Ḥadīth Sayyid al-Istighfār (p. 149) și Mirʿāt al-Mafātīḥ (8/33).

16 Jalāʾ al-Afhām (p. 143).

cunoaștere și afirmare și unicitatea în voință și cerere. Tawḥīd-ul pe care ni s-a poruncit să-l împlinim și să-l desăvârșim se împarte, după cum au arătat învățații, în aceste două categorii.

Unicitatea în cunoaștere și afirmare ține de recunoașterea domniei lui Allah și de mărturisirea faptului că El este Creatorul, Dătătorul de hrană și de binefaceri, Cel care cârmuiește și rânduiește toate treburile făpturilor Sale. Ea cuprinde și recunoașterea numelor și atributelor Sale venite în Cartea lui Allah și în Sunna Profetului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Așadar, unicitatea în cunoaștere și afirmare cuprinde unicitatea domniei lui Allah și unicitatea numelor și atributelor Sale. În această privință se cere recunoașterea și afirmarea lor pentru Allah: recunoașterea domniei Sale, mărturisirea unicității Sale în faptele Sale, precum crearea, dăruirea hranei și a binefacerilor, darea vieții, a morții și cârmuirea, precum și recunoașterea numelor Sale frumoase și a atributelor Sale înalte.

A doua categorie este unicitatea în voință și cerere, adică unicitatea adorării: a-I consacra întreaga adorare numai lui Allah.

Acest hadith reunește ambele feluri ale tawḥīd-ului. Cuvintele *„O, Allah! Tu ești Domnul meu”*, apoi *„Tu m-ai creat”* țin de unicitatea în cunoaștere și afirmare: recunoașterea domniei lui Allah și a faptului că numai El este Creatorul și nu există alt creator în afara Lui. Cuvintele *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara Ta”*, apoi *„Eu sunt robul Tău”* țin de unicitatea în voință și cerere: a-I consacra religia numai lui Allah, Slăvit fie.

Această rugă începe, așadar, reunind cele două feluri ale tawḥīd-ului, care sunt temelia și cea mai trainică dintre temelii. Grija pentru ele are întâietate față de grija pentru orice alt lucru.

Apoi, cuvintele *„Tu m-ai creat și eu sunt robul Tău”* indică un principiu afirmat de învățați: recunoașterea unicității domniei lui Allah cere recunoașterea unicității adorării Sale. Dacă robul mărturisește că nu există alt creator în afara lui Allah, el trebuie să nu adore pe nimeni în afara Lui. După cum El nu are asociat în creare, nu are asociat nici în adorare. De aceea în hadith se spune: *„Tu m-ai creat și eu sunt robul Tău”*. După cum nu am alt creator

în afara Ta, nu am nici pe altcineva pe care să-l ador în afara Ta. Numai Tu m-ai creat, îmi dăruiești hrană, îmi dai viața și moartea, iar eu nu Te ador decât pe Tine. Nu mă supun, nu mă smeresc, nu mă rog și nu cer izbăvire decât de la Tine, Unicul. Tu ești Cel care m-ai adus din neființă.

Însă să recunoști că nu există alt creator, alt dătător de hrană, alt dăruitor de binefaceri și alt cârmuitor al treburilor făpturilor în afara lui Allah, apoi să mergi să te rogi la mormântul cutăruia și al cutăruia și să ceri ajutor de la mausoleul unui mort pieritor — unde este aceasta față de tawḥīd? Cel care recunoaște că numai Allah este Creatorul trebuie să-L adore numai pe Allah. De aceea acest înțeles apare adesea în Coran:

sunt amintite domnia Sa, crearea, dăruirea hranei, a vieții și a morții, iar prin ele se dovedește că numai Lui I se cuvine adorarea.

﴿وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُونِ﴾

Eu sunt Domnul vostru, așadar adorați-Mă!
Al-Anbiyāʾ, 21:92 — fragment

Adică: după cum nu aveți alt Domn în afara Mea, nu aveți pe altcineva căruia să i se cuvină adorarea în afara Mea. Allah Preaînalt mai spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعْبُدُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ فِرَٰشًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

O, oameni! Adorați-L pe Domnul vostru, Cel care v-a creat pe voi și pe cei de dinaintea voastră, pentru ca voi să aveți teamă de El. El v-a făcut pământul așternut și cerul zidire și a coborât din cer apă, prin care a făcut să crească roade ca hrană pentru voi. Nu-I faceți, așadar, semeni lui Allah, de vreme ce știți!
Al-Baqarah, 2:21–22

Cuvintele Sale „Nu-I faceți, așadar, semeni lui Allah, de vreme ce știți!" li se adresează aici celor care I-au pus lui Allah semeni și asociați. Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, și alții spun: „Nu-I puneți lui Allah asociați în adorare, de vreme ce voi știți că nu aveți alt creator în afara lui Allah!"[17]

De aceea merită cea mai aspră mustrare cel care cheamă pe altcineva în afara lui Allah, cere izbăvire de la altcineva și se refugiază la cineva care nu îi poate aduce nici folos, nici vătămare, părăsindu-L pe Creator, Dătătorul de hrană, Cel care aduce folosul și vătămarea, Dăruitorul de binefaceri, Cel care cârmuiește toate treburile făpturilor Sale.

Când privești starea unora care se declară musulmani în vremea noastră — iar aceasta este o realitate dureroasă — îi

17 Consemnat de aṭ-Ṭabarī în Tafsīr (486) și de Ibn Abī Ḥātim în Tafsīr (229).

găsești mărturisind că nu există alt creator în afara lui Allah, ba chiar spunând *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah”*. Și totuși îi găsești la mausolee și morminte: mormântul lui al-Badawī, al lui Zaynab, al lui Nafīsah și altele asemenea, aducând jertfe și legăminte, cerând izbăvire, rugându-se, cerând și implorând, smerindu-se și umilindu-se. Ei îndreaptă aceste acte de adorare către acele morminte, care nu le pot aduce nici rău, nici bine.

﴿قُلِ ٱدْعُواْ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِۦ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا﴾

Spune: „Chemați-i pe aceia pe care îi pretindeți în afara Lui! Ei nu au putere să îndepărteze răul de la voi și nici să-l schimbe.”
Al-Isrā’, 17:56

﴿قُلِ ٱدْعُواْ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُۥ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ﴾

Spune: „Chemați-i pe aceia pe care îi pretindeți în afara lui Allah! Ei nu stăpânesc nici greutatea unui fir de colb în ceruri sau pe pământ. Nu au nicio parte la ele, iar El nu are între ei niciun ajutor.” Mijlocirea nu folosește înaintea Lui decât celui căruia El îi îngăduie.
Saba’, 34:22 și începutul lui 34:23

El uită ori nu știe că Acela care este chemat, Căruia I se cere, de la Care se cere izbăvirea, în Care se pune încrederea și Care este adorat este numai Allah, Creatorul. Acesta este un înțeles prețios, măreț și nobil spre care îndrumă acest hadith măreț.

Cuvintele din hadith *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara Ta”* cuprind recunoașterea și mărturisirea că numai lui Allah I se cuvine adorarea. Pentru această mărturie măreață, cu care începe hadithul, au fost create făpturile, au fost întemeiate cerurile și pământul, au fost aduse la existență Paradisul și Focul, iar oamenii s-au împărțit în două categorii: cei fericiți și cei nefericiți, oamenii Paradisului și oamenii Focului. Oamenii acestei mărturii sunt oamenii Paradisului, iar cei care o părăsesc sunt oamenii Focului. Ea este, așadar, o mărturie măreață, cu un asemenea rang.

Învățații au arătat că această mărturie nu-i folosește celui care o rostește decât dacă împlinește condițiile ei, venite în Cartea lui Allah și în Sunna Profetului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. După cum a spus autorul versurilor:[18]

„Ea a fost legată de șapte condiții,
venite cu adevărat în textele revelației.
Nu-i folosește celui care o rostește
până nu le împlinește prin faptă:
cunoașterea, certitudinea și acceptarea,
supunerea — înțelege ce spun! —,
sinceritatea vorbirii, curăția intenției și iubirea.
Allah să te îndrume spre ceea ce iubește!”

În aceste versuri a indicat șapte condiții măreațe ale mărturiei „Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah”, pentru care există numeroase dovezi în Cartea lui Allah și în Sunna Profetului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Aici nu este locul să le desfășurăm și să le amintim dovezile.[19]

18 Este învățatul Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī, în poemul său Sullam al-Wuṣūl.

19 Vezi prezentarea lor amănunțită, cu mărturiile și dovezile lor, în cartea Maʿārij al-Qabūl a autorului versurilor.

Apoi, cuvintele din hadith *„Eu sunt robul Tău”* reprezintă recunoașterea slujirii lui Allah. Făpturile sunt robii lui Allah, iar robia făpturilor față de Allah este de două feluri: robia care ține de domnia Sa și robia care ține de adorarea Sa.

Robia care ține de domnia lui Allah înseamnă că toate făpturile sunt ale lui Allah: El le-a adus la existență și le-a creat, le dă hrană, le dă viață și moarte, fără să aibă asociat în acestea.

﴿إِن كُلُّ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِي ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا﴾

Toți cei care sunt în ceruri și pe pământ vor veni la Cel Milostiv doar ca robi.
Maryam, 19:93

Nicio făptură nu iese din această robie. Orice făptură este supusă domniei lui Allah, fiindcă Allah este Cel care a adus-o la existență, a creat-o, i-a dat hrană și îi dă viața și moartea.
Al doilea fel este robia care ține de adorarea Sa. Allah i-a ales pentru aceasta pe unii dintre făpturile Sale, cărora le-a dăruit credința și pe care i-a călăuzit spre ascultarea de Cel Milostiv. Aceștia Îl adoră, I se supun, Îl ascultă, se pleacă Legii Sale, Îi împlinesc porunca și îi ascultă pe trimișii Săi. Această robie ține de adorarea lui Allah și este proprie doar unora dintre făpturi: profeților și celor care îi urmează. De aceea Allah i-a atribuit Sieși spre cinstire și înnobilare, de pildă în cuvintele Sale Preaînalte:

﴿وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَٰنِ﴾

Robii Celui Milostiv.
Al-Furqān, 25:63 — fragment

Aceștia sunt acele făpturi ale lui Allah care s-au călăuzit și au stăruit în adorarea și ascultarea de Allah și în supunerea față de Legea Sa, Măreț și Preaînalt.

În mod vădit, sensul cuvintelor *„Eu sunt robul Tău”* din hadith este robia care ține de adorarea lui Allah. Cea care ține de domnia

Sa a fost deja indicată prin cuvintele *„Tu m-ai creat”* și *„O, Allah! Tu ești Domnul meu”*. *„Eu sunt robul Tău”* înseamnă, așadar: Te ador, Te ascult, Îți împlinesc porunca și mă supun Legii Tale. Apoi, pentru cuvintele *„Rămân statornic în legământul și făgăduința Ta, pe cât pot”*, învățații au amintit mai multe sensuri. Ei au spus că înseamnă: am încheiat cu Tine un legământ și Ți-am făgăduit să mă țin de credință, de adorare și de supunerea față de porunca Ta. Stăruiesc în acestea pe cât pot și mă țin de ele după puterea mea. Allah nu împovărează niciun suflet peste puterea lui. Robul care a spus *„Eu sunt robul Tău”* este ascultător și supus; a încheiat cu Allah un legământ și I-a făgăduit să se țină de credință și să stăruie în ascultarea de El. În fiecare rugăciune, ba în fiecare rakʿah, robul încheie cu Allah legământul de a-I consacra adorarea numai Lui:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

Numai pe Tine Te adorăm și numai de la Tine cerem ajutor.
Al-Fātiḥah, 1:5

Aceasta este o făgăduință și un legământ de a-L adora pe El, fără să adori pe altcineva, și de a cere ajutor de la El, fără să ceri ajutor de la altcineva.

Unii învățați spun că sensul poate fi: stăruiesc în poruncile pe care mi le-ai încredințat și mă țin de ele pe cât pot. Allah ne-a încredințat să ne ținem de credință, ne-a poruncit aceasta și ne-a chemat la ea. Prin această rugă robul spune: *„O, Allah! Mă țin de credința pe care mi-ai încredințat-o. Mă angajez să o împlinesc și să mă supun după puterea mea.”*

Cuvintele *„pe cât pot”* leagă toate acestea de putință, adică: după puterea mea. Aceasta ține de îndurarea lui Allah, Măreț și Preaînalt, față de comunitate.

Unii învățați spun despre cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, din acest hadith, *„pe cât pot”*: condiționarea de putință cuprinde recunoașterea neputinței și a lipsurilor. Nu pot să desăvârșesc credința și să o împlinesc la cele mai înalte trepte și cele mai depline ranguri ale ei. Îmi recunosc neputința și lipsurile, așa că nu mă trage la răspundere pentru neputința, slăbiciunea și lipsurile mele. Allah Preaînalt a spus în Nobilul Coran:

﴿لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾

Allah nu împovărează niciun suflet decât după puterea lui.
Al-Baqarah, 2:286 — fragment

Iar în hadith a venit că Allah Preaînalt a spus: „Am făcut aceasta.”[20] Într-un hadith autentic, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Când vă poruncesc ceva, împliniți din aceasta atât cât puteți, iar ceea ce vă interzic, părăsiți!”[21]

Aici este o observație fină arătată de învățați: când a amintit porunca, a legat-o de putință. Omul poate să nu fie în stare să împlinească unele porunci, sau poate să le împlinească, dar să nu fie în stare să le desăvârșească. De aceea împlinirea poruncii a fost legată de putință. Însă când a amintit interdicția, a spus: *„Iar ceea ce vă interzic, părăsiți!”* Nu a spus *„pe cât puteți”*, fiindcă, după cum au spus învățații, interdicția cere abținerea, iar abținerea este la îndemâna oricui. A nu săvârși adulter, a nu fura, a nu ucide și a se abține de la celelalte fapte pe care Allah le-a interzis îi este cu putință oricui. Nimeni nu spune *„Nu pot să părăsesc vreuna dintre aceste fapte”* decât dacă are în el stricăciune și poftă de a săvârși păcatul — Allah să ne ocrotească! De aceea abținerea nu a fost legată de putință.

20 Consemnat de Muslim (numărul 180), după Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi.

21 Consemnat de al-Bukhārī (7288) și Muslim (2380), după Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el.

Cuvintele *„pe cât pot”* arată comunității că nimeni nu poate împlini tot ceea ce Îi datorează lui Allah și nu poate duce până la capăt ascultarea și mulțumirea pentru binefaceri. Allah a avut milă de comunitate și nu i-a impus decât ceea ce îi stă în putere. Robul se străduiește, așadar, și este sincer față de Allah în împlinirea actelor de ascultare, în mulțumirea pentru binefaceri și în împlinirea credinței, după puterea lui. Allah cunoaște privirea înșelătoare a ochilor și ceea ce ascund piepturile.

Apoi, cuvintele din hadith *„Recunosc binefacerea Ta asupra mea și îmi recunosc păcatul”*. *„Abūʾu”* înseamnă: recunosc și mărturisesc. Adică: Îți recunosc și Îți mărturisesc binefacerea asupra mea și îmi recunosc și îmi mărturisesc păcatul. Aici sunt reunite vederea harului dăruit și cercetarea lipsurilor sufletului și ale faptelor. Vederea harului dăruit naște iubire și mulțumire față de Dătătorul binefacerilor și al bunătății. Cercetarea lipsurilor sufletului naște smerenie, umilință, nevoia de Allah și căință în orice vreme. Omul Îl vede mereu pe Domnul său drept binefăcător și dăruitor de har, iar pe sine se vede mereu păcătos și plin de lipsuri.

Cuvântul *„binefacerea Ta”* cuprinde recunoașterea tuturor binefacerilor lui Allah. *„Binefacere”* este aici un substantiv la singular determinat printr-un raport de apartenență, iar regula este că singularul astfel determinat are sens general. Recunoașterea nu a fost restrânsă la o anumită binefacere, ci a fost lăsată cu sens cuprinzător: *„binefacerea Ta asupra mea”*. Înseamnă: Îți recunosc și Îți mărturisesc fiecare binefacere pe care mi-ai dăruit-o. Toate binefacerile vin de la Allah, Slăvit și Preaînalt; El este Cel care le dăruiește și le oferă.

﴿وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ﴾

Orice binefacere aveți este de la Allah.
An-Naḥl, 16:53 — fragment

Toate binefacerile vin de la Allah. Când robul spune în această rugă *„Recunosc binefacerea Ta asupra mea”*, el recunoaște toate binefacerile lui Allah: credința, sănătatea, copiii, culturile, casa și

celelalte binefaceri. Orice binefacere are robul este de la Allah, Preaslăvit și Preaînalt.
Această recunoaștere naște și cere mulțumire față de Allah pentru binefaceri, după cum a spus Allah, Măreț și Preaînalt:

﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾

Și când Domnul vostru a vestit: „Dacă sunteți mulțumitori, vă voi spori cu siguranță; iar dacă sunteți nerecunoscători, pedeapsa Mea este cu adevărat aspră!”
Ibrāhīm, 14:7

Dacă robul recunoaște că binefacerea vine numai de la Allah, fără ca El să aibă vreun asociat în aceasta, trebuie să-I mulțumească pentru ea cu inima, limba și fapta: să recunoască faptul că vine de la Allah, să-L laude pe Allah pentru ea și să o folosească în ascultarea de Allah, fără să o folosească în neascultarea de El. Aceasta o cere recunoașterea faptului că Allah, Slăvit și Preaînalt, i-a dăruit binefacerea și l-a copleșit cu harul Său.

Cuvintele *„îmi recunosc păcatul”* înseamnă: îmi mărturisesc și îmi recunosc păcatul. Învățații au amintit două sensuri pentru aceasta.

Primul sens: îmi recunosc păcatul de a nu-Ți fi mulțumit în chip desăvârșit pentru binefaceri, fiindcă aceste cuvinte vin după *„Recunosc binefacerea Ta asupra mea”*. Adică: recunosc că sunt neîmplinit în mulțumirea pentru binefacerea Ta.

Celălalt sens este recunoașterea săvârșirii păcatului în general: îmi recunosc păcatele și neascultarea, orice neascultare săvârșită de mine. Recunoașterea de către rob a faptului că este păcătos și nu împlinește ceea ce Îi datorează lui Allah este primul pas pe calea căinței: să-și recunoască lipsurile. Însă dacă păcătuiește, nu ascultă și săvârșește păcate nimicitoare, apoi nu simte și nu își dă seama că este păcătos și plin de lipsuri, căința este departe de el,

dacă nu este călăuzit spre mijloacele ei și nu i se dă izbânda de a-i urma calea.

Acestea sunt cele două sensuri ale cuvintelor *„îmi recunosc păcatul”* din hadith. Poate că al doilea este mai apropiat, fiindcă recunoașterea lipsurilor și a săvârșirii păcatului îndeamnă la cererea de iertare și la stăruința în ea, acesta fiind miezul și scopul hadithului.

Cuvintele „Recunosc binefacerea Ta asupra mea și îmi recunosc păcatul” mai indică un lucru amintit de învățați: în această viață, dimineața și seara, robul trece mereu între două stări: o nouă binefacere de la Allah, Preaslăvit și Preaînalt, care cere mulțumire, și un păcat în care cade din pricina lipsurilor sale și pentru care are nevoie de cererea de iertare. Hadithul le reunește pe amândouă. De aceea unul dintre predecesorii dreptcredincioși a spus: „Mă trezesc între o binefacere și un păcat. Doresc să aduc pentru binefacere o mulțumire și pentru păcat o cerere de iertare.”[22]

Din acest hadith se desprinde și un folos măreț: celui care își recunoaște păcatul și se căiește Allah îi primește căința, oricare ar fi păcatul. Când robul recunoaște și spune: „Sunt păcătos, îmi mărturisesc și îmi recunosc păcatul. Iartă-mă, căci nimeni nu iartă păcatele în afara Ta!”, dacă aceasta vine de la rob, Allah îl iartă. Celui care reunește aceste două lucruri îi sunt iertate păcatele. Înțelesul indicat în acest hadith a venit limpede în altul: în hadithul lung despre calomnie. Pasajul care ne privește este: „Dacă robul își recunoaște păcatul, apoi se căiește, Allah îi primește căința.”[23] Acest înțeles este indicat în hadithul măreț de față.

22 L-a amintit Ibn Taymiyyah în Jāmiʿ ar-Rasāʾil (1/116) și Ibn al-Qayyim în Ṭarīq al-Hijratayn (170).

23 Consemnat de al-Bukhārī (2661, 4141) și Muslim (4974), după ʿĀʾishah, Allah să fie mulțumit de ea.

Apoi, cuvintele de la sfârșitul hadithului, *„căci nimeni nu iartă păcatele în afara Ta”*, cuprind recunoașterea faptului că numai Allah iartă păcatele și numai El primește căința robilor Săi. De aceea robul se îndreaptă numai către Allah cu căință, cerere de iertare, întoarcere la El și cerere de ștergere a păcatelor. Nimeni nu iartă păcatele în afara lui Allah. Preaînaltul a spus:

﴿وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ﴾

Și cine iartă păcatele în afara lui Allah?
Āl ʿImrān, 3:135 — fragment

Printre foloasele hadithului se numără și faptul că reunește două chestiuni mărețe: tawḥīd-ul și cererea de iertare. Acestea sunt dintre cele mai mari și mai importante chestiuni. Hadithul le reunește, după cum ele sunt reunite în numeroase texte din Cartea lui Allah și din Sunna Profetului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Printre acestea este cuvântul lui Allah Preaînalt:

﴿فَٱعْلَمْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَىٰكُمْ﴾

Să știi, așadar, că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah și cere iertare pentru păcatul tău și pentru credincioși și credincioase! Allah cunoaște umbletul vostru și locul vostru de odihnă.
Muḥammad, 47:19

În acest nobil verset sunt reunite tawḥīd-ul și cererea de iertare.

Tot astfel, Allah a relatat despre Dhū an-Nūn că:

﴿فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبْحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

A strigat din întunecimi: „Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara Ta! Slavă Ție! Eu am fost dintre cei nedrepți!”
Al-Anbiyāʾ, 21:87 — fragment

Tawḥīd-ul și cererea de iertare sunt reunite și în cuvântul lui Allah Preaînalt:

﴿فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ﴾

Îndreptați-vă, așadar, spre El și cereți-I iertare!
Fuṣṣilat, 41:6 — fragment

Sunt multe alte texte în care se reunesc tawḥīd-ul și cererea de iertare a păcatelor.

„Mărturisirea cu sinceritate și certitudine că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah îndepărtează asocierea în întregime: mică și mare, fără voie și cu bună știință, de la început până la sfârșit, ascunsă și fățișă; ea cuprinde toate însușirile ei, aspectele ascunse și cele mai fine. Cererea de iertare șterge ceea ce mai rămâne din poticnirile sale și șterge păcatul care este o ramură a asocierii, fiindcă toate păcatele sunt ramuri ale asocierii. Tawḥīd-ul înlătură rădăcina asocierii, iar cererea de iertare îi șterge ramurile. Cea mai deplină laudă este «Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah», iar cea mai deplină rugă este «Îi cer iertare lui Allah».”[24]

Cele două sunt reunite în acest hadith măreț: hadithul despre Sayyid al-Istighfār.

24 Majmūʿ al-Fatāwā (11/696–697).

În încheiere, acest hadith măreț cuprinde sensuri mărețe și scopuri nobile pentru care merită să fie numit cea mai aleasă cerere de iertare:

1. Recunoașterea faptului că numai lui Allah I se cuvine adorarea și slujirea.
2. Recunoașterea faptului că El este Creatorul.
3. Recunoașterea legământului pe care Allah l-a luat de la robii Săi.
4. Nădejdea în ceea ce El le-a făgăduit.
5. Căutarea ocrotirii de răul pe care omul și l-a pricinuit.
6. Atribuirea binefacerilor Celui care le-a adus la existență și le-a dăruit, numai lui Allah.
7. Atribuirea păcatului și a săvârșirii greșelii propriei persoane.
8. Dorința robului de a primi iertare și recunoașterea faptului că nimeni nu are puterea aceasta în afara Lui, Slăvit fie.

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus:

„Această cerere de iertare cuprinde recunoașterea de către rob a domniei lui Allah, a dreptului Său la adorare și a unicității Sale, precum și recunoașterea faptului că El este Creatorul său și îl cunoaște. El l-a adus la existență într-un fel care presupune neputința lui de a împlini dreptul ce I se cuvine și lipsurile lui în aceasta. Cuprinde și recunoașterea faptului că este robul Său, a cărui frunte se află în mâna Lui și care este în puterea Lui: nu are scăpare de El și nici alt ocrotitor în afara Lui. Apoi cuprinde angajamentul de a intra sub legământul Său, adică porunca și interdicția pe care i le-a încredințat prin Trimisul Său. Aceasta se face după puterea mea, nu pe măsura împlinirii dreptului Tău, fiindcă oamenilor nu le stă în putință aceasta; este doar strădania celui cu puține puteri și măsura capacității sale. Totodată, cred în făgăduința Ta: răsplata făgăduită celor care Te ascultă și pedeapsa făgăduită celor care nu Te ascultă. Stăruiesc, așadar, în legământul Tău, crezând în făgăduința Ta. Apoi mă grăbesc să caut ocrotire și adăpost la Tine de răul neîmplinirii de către mine a poruncilor și interdicțiilor Tale. Dacă nu mă ocrotești de răul lui, pieirea mă va împresura, fiindcă nesocotirea dreptului Tău este pricină de

pieire. Îți recunosc și Îți mărturisesc binefacerea asupra mea și îmi recunosc, îmi mărturisesc și îmi asum păcatul. De la Tine vin binefacerea, bunătatea și harul; de la mine vin păcatul și fapta rea. Îți cer, așadar, să mă ierți ștergându-mi păcatul și să mă scapi de răul lui, căci nimeni nu iartă păcatele în afara Ta. De aceea această rugă este cea mai aleasă cerere de iertare: ea cuprinde slujirea curată a lui Allah."[25]

Trebuie să ne îngrijim de acest hadith, să îl păstrăm și să îl includem în pomenirile noastre de dimineață și de seară. Să-i memorăm întocmai formularea; cel mai bine este să memorăm formularea pe care am redat-o, cea din Ṣaḥīḥ al-Bukhārī. O memorăm și o rostim dimineața, după rugăciunea de fajr, și seara, fie înainte, fie după apus.

Îl rog pe Allah Cel Generos, Domnul Tronului măreț, prin numele Sale frumoase și atributele Sale înalte, să ne dăruiască ajutor pentru împlinirea acestei pomeniri și a oricărei pomeniri și fapte de ascultare.

Iar sfârșitul rugii noastre este: toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor!

Allah să dăruiască binecuvântare, pace, belșug și har robului și Trimisului Său, Profetul nostru Muḥammad, familiei sale și companionilor săi.[26]

25 Madārij as-Sālikīn (1/221–222).

26 La originea acestei epistole se află o prelegere, căreia i-am adus modificările posibile, păstrând în mare parte stilul oral. Numai Allah dă izbânda.

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Explicarea rugăciunii Sayyid al-Istighfār

Explicarea celei mai alese formule de cerere a iertării: recunoașterea unicității lui Allah, a binefacerilor Sale și a propriilor păcate, cu nădejde în iertarea Lui.

Autor: ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro